

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії

проф. Олександр Бєзюдович

«25» квітня

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

«Образотворче мистецтво»

*ОС бакалавр
на основі ОС бакалавр, магістр, ОКР спеціаліст
з нормативним терміном навчання 2 р. 10 м.*

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
(денна та заочна форми навчання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з образотворчого мистецтва для осіб, що вступають на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» зі спеціальності 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво), передбачає перевірку фахової підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, рівень їхньої компетентності з основ образотворчої грамоти.

Вступник повинен **знати**:

- теорію та історію мистецтва, види і жанри образотворчого мистецтва;
- теорію рисунку, живопису та композиції;
- теорію декоративно-прикладного мистецтва;

Вступник повинен **вміти**:

- аналізувати різні теоретичні та історичні аспекти образотворчого мистецтва;
- диференціювати зміст творів образотворчого мистецтва за видами та жанрами;
- добирати необхідні техніки та матеріали в художній творчості.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ знань і вмінь вступників

<i>Рівень</i>	<i>Бали</i>	<i>Характеристика усних відповідей</i>	
Не склав	0 – 99	Вступник показав дуже низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань.	
Склав	Початковий	100	Вступник показав дуже низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань.
		101 – 109	Вступник показав низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань.
		110 – 119	Вступник показав початковий рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань.
	Середній	120 – 129	Вступник показав посередній рівень підготовки: досить слабкий рівень теоретичних знань.
	Середній	130 – 139	Вступник показав посередній рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань.
		140 – 149	Вступник показав посередній рівень підготовки: не достатній рівень теоретичних знань.
	Достатній	150 – 159	Вступник показав відповідний рівень підготовки: достатній рівень теоретичних знань, але з незначними помилками.
		160 – 169	Вступник показав достатній рівень підготовки: належний рівень теоретичних знань, але з незначними помилками.
		170 – 179	Вступник показав достатній рівень підготовки:

			високий рівень теоретичних знань, але були допущені окремі неточності.
	Високий	180 – 189	Вступник показав досить високий рівень підготовки: значний рівень теоретичних знань, але були допущені окремі неточності.
		190 – 199	Вступник показав досить високий художній рівень підготовки: високий рівень теоретичних знань.
		200	Вступник показав дуже високий рівень художньої підготовки: високий рівень теоретичних знань, показав високу якість підготовки.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Питання екзаменаційного білета оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів. Загальна оцінка за вступне випробування визначається як середнє арифметичне оцінок за кожне питання поділене на кількість питань екзаменаційного білету.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО Теорія образотворчого мистецтва

Композиція. Теорія та практика композиції. Основні закони композиції. Виразні засоби композиції. Графіка: крапка, лінія; пляма; колір. Пластика: лінійно-пластична форма; площинна форма; текстура; рельєф. Об'ємна форма. Просторова форма: а) фронтально-просторова композиція; б) об'ємно-просторова композиція; в) глибинно-просторова композиція. Матеріал. Світло: а) природне світло; б) штучне світло. Засоби гармонізації художньої форми: нюанс-контраст, статика-динаміка, метр-ритм, відношення-ритм, розмір-масштаб. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення: раціональність, структурність, гнучкість, організованість, образність, цілісність.

Рисунок, графіка. Масштаб зображення. Графічні матеріали. Компонування, пропорції, лінійно-конструктивна побудова, тіні власні та падаючі, передача об'ємів, техніка штрихування та плями. Виразні можливості художніх графічних матеріалів. Засоби передачі матеріальності. Начерки. Будова форми голови людини, її конструктивно-анатомічна структура. Анатомічна будова черепа людини. Особливості пластичної будови фігури.

Живопис, кольорознавство. Поняття «живопис». Його види і жанри. Функціональні можливості живопису. Закономірності відображення

об'ємних форм тоном і кольором. Світлотіньові відношення. Технологія і техніка роботи живописними матеріалами. Послідовність виконання тривалого за часом завдання і короткочасного етюдю. Природа кольору. Головні характеристики кольору: колірний тон, світлота, насиченість. Ахроматичні й хроматичні кольори. Поняття колірної кола. Основні й допоміжні (контрастні кольори). Поняття теплохолодності. Валер. Колірна гармонія. Основоположні якості кольору. Теплі та холодні кольори. Колорит. Нюанс, контраст. Змішування кольорів (механічне, просторове і оптичне).

Декоративно-прикладне мистецтво. Види декоративно-прикладного мистецтва. Кераміка, її види. Технологія створення керамічних виробів. Художній розпис тканин. Гобелен. Писанка. Витинанка. Орнамент, його види. Стилізація. Колір у декоративно-прикладному мистецтві.

Історія мистецтва (зарубіжного та українського).

Мистецтво стародавнього світу. Зарубіжне мистецтво XVII - XVIII століть. Західноєвропейське мистецтво XIX - XX століть. Давньоруське мистецтво. Символізм сакрального мистецтва. Давньоукраїнське мистецтво. Скіфо-сарматське мистецтво та античне мистецтво Північного Причорномор'я. Мистецтво Київської Русі. Мистецтво XIV- першої половини XVI століття. Ренесансне мистецтво на землях України. Друга половина XVI - перша половина XVII ст. Мистецтво бароко і рококо в Україні. Друга половина XVII - середина XVIII ст. Українське мистецтво нового та новітнього часів. Мистецтво України другої половини XIX - XX століття. Українське мистецтво XXI століття.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гребенюк Г. Е. Основи композиції та рисунок. Підручник. К.: Техніка, 1997. 220 с.
2. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України XX століття. У пошуках «Великого стилю». Київ : Либідь, 2005. 278 с. : іл.
3. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва : навчальний посібник. К., 2007. 296 с.
4. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково–методичне видання /Упоряд. М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. Харків, 2006. 768 с.
5. Ковальов О.Є. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1–7 клас: Навчальний посібник. Суми, ВТД «Університетська книга», 2006. 144 с.
6. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. Українське мистецтво : навчальний посібник: у 3-х ч.
7. Михайленко В.Є. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 304 с.
8. Основи викладання мистецьких дисциплін / За ред. Рудницької О.П. – К., 1998. – 84 с.
9. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник–довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 216 с.

10. Печенюк Таміла. Кольорознавство / Таміла Печенюк. К. : Грані – Т, 2009. 192 с.
11. Плазовська, Л.В. Декоративне мистецтво в практиці вчителя образотворчих дисциплін : навчальний посібник. К. : Кондор, 2013. 258 с.
12. Пленер : практика з образотворчого мистецтва : навчально-методичний посібник / укладач : О. Я. Музика. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2016. 136 с.
13. Прищенко С. В. Кольорознавство: Навчальний посібник / За ред. проф. Є. А. Антоновича. К. : Альтерпрес, 2010. 354 с.
14. Стась М. І. Академічний живопис : навчально-методичний посібник / М. І. Стась, Т. К. Касьян. Черкаси : Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. 244 с.
15. Сухенько В. О. Рисунок. Навчальний посібник. К. : «BONA MENTE», 2004. 184 с.
16. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII – XVIII ст.) : навч. посіб. для студ. вузів мистецтв та культури. Київ : Либідь, 1992. 191 с.
17. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання: Навчальний посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
18. Шевнюк О.Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах : навчальний посібник. Київ: Освіта України, 2017. 311 с.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва протокол № 10 від 24 квітня 2024 р.

Голова фахової атестаційної комісії

Олена ПОБІРЧЕНКО

В. о завідувача кафедри

Ольга МУЗИКА

